

پاسخنامه هایپر تست فصل نهم

۱. گزینهی «۳»

تابع $y = \sin x + \cos x$ تنها در ناحیهی اول مقادیری بزرگتر از یک دارد. با این فرض طرفین را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$(\sin x + \cos x)^2 = \frac{16}{9} \Rightarrow 1 + \sin 2x = \frac{16}{9}$$

$$\Rightarrow \sin 2x = \frac{7}{9} \Rightarrow \sin 2x - \frac{7}{9} = 0$$

حالا از قضیهی مقدار میانی استفاده می‌کنیم. در گزینهی «۳» داریم:

$$\begin{cases} f(\frac{\pi}{4}) = 1 - \frac{7}{9} = \frac{2}{9} > 0 \\ f(\frac{3\pi}{4}) = \frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{7}{9} < 0 \end{cases} \rightarrow \text{ریشه در این بازه است}$$

۲. گزینهی «۱»

$$\frac{2x}{1+x^2} = \frac{2}{\frac{1+x^2}{x}} = \frac{2}{\frac{1}{x} + x}$$

می‌دانیم اگر $x < 0$: $x + \frac{1}{x} < -2$

$$\Rightarrow 0 > \frac{1}{x + \frac{1}{x}} > -\frac{1}{2} \Rightarrow 0 > \frac{2}{x + \frac{1}{x}} > -1$$

$$\Rightarrow \left[\frac{2}{x + \frac{1}{x}} \right] = \left[\frac{2x}{x^2 + 1} \right] = -1$$

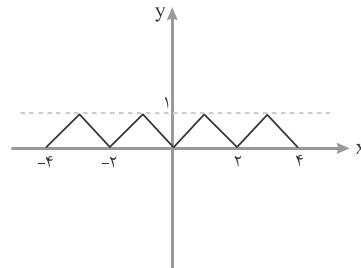
حالا حاصل حد را می‌یابیم:

$$\lim_{x \rightarrow -1} \frac{1-x(-1)}{|x+1|} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x+1}{|x+1|}$$

حد چپ این عبارت ۱- و حد راست آن ۱ است. پس حد فوق وجود ندارد.

۳. گزینهی «۴»

از رسم استفاده می‌کنیم. نمودار تابع f به صورت زیر است:

با توجه به شکل تابع در \mathbb{R} پیوسته است.

۴. گزینهی «۱»

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^2 + 2n} - n) = \lim_{n \rightarrow \infty} (n + 1 - n) = 1$$

از طرفی چون در دنباله‌ی فوق، $a_1 = \sqrt{3} - 1$ پس دنباله صعودی است (برای بررسی دقیق‌تر باید گویا کنید). بنابراین دنباله با مقادیر کمتر از ۲ به ۲ نزدیک می‌شود.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} f(\sqrt{n^2 + 2n} - n) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = a = 2$$

۵. گزینهی «۴»

از هم‌ارزی $\cos x \sim 1 - \frac{x^2}{2}$ استفاده می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 + \cos(\pi - \frac{\pi x^2}{2})}{2x^4 - x^5} &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos(\frac{\pi x^2}{2})}{2x^4 - x^5} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\frac{\pi x^2}{2})^2}{2x^4 - x^5} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{\pi^2 x^4}{4}}{2x^4 - x^5} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{\pi^2 x^4}{4}}{x^4(2 - x)} = \frac{\pi^2}{16} \end{aligned}$$

در آخر از هم‌ارزی جمله‌ی کوچک‌تر استفاده کردیم.

۶. گزینهی «۲»

ابتدا مجانب قائم را می‌یابیم:

$$\begin{aligned} \frac{|x|-1}{1-2x-2} = 0 &\Rightarrow 2x-2 = 1 = 2 \\ \Rightarrow \frac{|x|-1}{x-2} = 0 &\Rightarrow |x|=1 \Rightarrow x = \pm 1 \end{aligned}$$

مجانب‌های قائم:

از طرفی:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{1-2x-2} = \begin{cases} x \rightarrow +\infty: \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{1-2x} = -1 \Rightarrow y = -1: \text{افقی} \\ x \rightarrow -\infty: \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{1-2x} = 2 \Rightarrow y = 2: \text{افقی} \end{cases}$$

۷. گزینهی «۴»

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x-1}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{x} = 1 (*)$$

یک نکته‌ی مهم را فراموش نکنید. حاصل حد، یک عدد کاملاً مشخص است. مثلاً حاصل حد L است و L^+ یا L^- نیست. پس در

$$[\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)] \xrightarrow{(*)} [1] = 1 \quad \text{محاسبه‌ی } [\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)] \text{ داریم:}$$

اما در محاسبه‌ی حد $[\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)]$ ، چون \lim بیرون براکت است،

اول باید براکت را تعیین مقدار کنیم. برای تعیین مقدار هم باید بدانیم وقتی $x \rightarrow +\infty$ ، f با مقادیر بیشتر از یک به یک نزدیک می‌شود یا کم‌تر. چون وقتی $x \rightarrow +\infty$ ، صورت، کوچک‌تر از مخرج است بنابراین:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x)] = [1^-] = 0$$

۸. گزینهی «۴»

تابع $f \circ f$ را تشکیل می‌دهیم:

$$x \in \mathbb{Q}: f(f(x)) = f(\frac{x^2}{2}) = (\frac{x^2}{2})^2 = x^4$$

$$x \notin \mathbb{Q}: f(f(x)) = f(2-x) = 2 - (2-x) = x$$

$$\Rightarrow f \circ f(x) = \begin{cases} x^4 & x \in \mathbb{Q} \\ x & x \notin \mathbb{Q} \end{cases} \Rightarrow x^4 = x \Rightarrow x = 0, \pm 1$$

پس تابع در این سه نقطه پیوسته است.

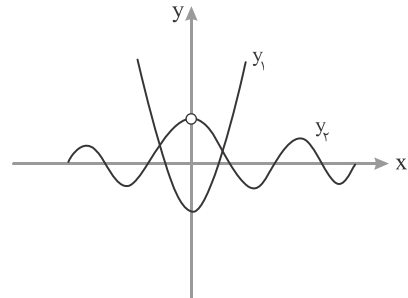
۹. گزینهی «۳»

تابع f در \mathbb{R} ناپیوسته است. پس برای یافتن نقاط پیوستگی تابع $f \circ g$ باید ریشه‌های g را بیابیم. برای یافتن ریشه‌های g از رسم استفاده

می‌کنیم. فقط دقت کنید که $x=0$ ریشه‌ی معادله‌ی $g(x)=0$ است. حالا داریم:

$$x^5 - x - \sin x = 0 \Rightarrow x(x^4 - 1) = \sin x$$

$$\Rightarrow \underbrace{x^4 - 1}_{y_1} = \underbrace{\frac{\sin x}{x}}_{y_2}$$

با توجه به نمودار، معادله دو ریشه دارد. همچنین $x=0$ هم ریشه‌ی معادله بود در نتیجه تابع g سه ریشه دارد و تابع f, g در سه نقطه پیوسته است.

۱۰. گزینه‌ی «۱»

$$f(x) = [x^2 - 2x] = [(x-1)^2 - 1] = [(x-1)^2] - 1$$

پس f در $x=1$ پیوسته است. حالا چون عبارت $y=(x-1)^2$ به ازای $x > 1$ صعودی است و چون f در فاصله‌ی (e, k) در یک نقطه ناپیوسته است داریم:

نقطه‌ی ناپیوستگی

$$\frac{x}{y} \begin{array}{c} 0 \\ 1 \end{array} \begin{array}{c} 1 \\ a \\ k \end{array} \Rightarrow (k-1)^2 = 2 \Rightarrow k-1 = \sqrt{2} \Rightarrow k = 1 + \sqrt{2}$$